

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

22 Φεβρουαρίου 2018

Αριθμ. Πρωτ.: / /2018

Ειδ.Επιστήμονες: Μαρία Μπλιάτη
Σταματίνα Πούλου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ, ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΞΕΝΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων, Οργάνωσης και Μαθητικών Θεμάτων
Υπόψη Αν.Προϊσταμένης της Διεύθυνσης, Μ.Ταβουλάρη

Θέμα: Το υπ'αρ.πρωτ.Φ816/226600/Η2 -22/12/2017 απαντητικό έγγραφό σας

Αξιότιμη κυρία Ταβουλάρη,

Σε συνέχεια ερωτήματος του Συντονιστή Εκπαίδευσης Λονδίνου προς την υπηρεσία σας, τοποθετηθήκατε με το προαναφερόμενο υπ'αρ.πρωτ.Φ816/226600/Η2 /22.12.2017 έγγραφό σας, κατά της χορήγησης από μέρος του των εγγράφων, που αφορούν τον σχεδιασμό του προγράμματος του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου Λονδίνου, στον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων που τα αιτήθηκε.

Όπως προκύπτει από το εν λόγω έγγραφο, η από μέρος σας απόρριψη του αιτήματος πρόσβασης στα έγγραφα στηρίζεται σε δύο παραδοχές : ότι «έγγραφα που άπτονται του προγραμματισμού λειτουργίας ενός σχολείου, όπως η υπηρεσιακή αλληλογραφία μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Συντονιστή Εκπαίδευσης, δεν μπορούν να θεωρηθούν δημόσια έγγραφα, αλλά ενδοϋπηρεσιακά» και ότι «η χορήγησή τους ή μη δεν θίγει τα έννομα συμφέροντα των μαθητών και των κηδεμόνων τους.»

1) Κατ'αρχάς, εκτιμούμε ότι με την πρώτη σας παραδοχή αμφισβητείτε τον χαρακτήρα των εγγράφων αυτών ως *διοικητικών εγγράφων (έννοια την οποία αποδίδετε με τον όρο δημόσια έγγραφα)*, των οποίων δικαιούται ο διοικούμενος να λάβει γνώση, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 5 παρ.1 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. Διότι ασφαλώς δεν υπονοείτε ότι πρόκειται για ιδιωτικά έγγραφα (σε αντιδιαστολή με τον όρο 'δημόσια' του εγγράφου σας), δηλαδή συνταχθέντα από ιδιώτες, τα οποία επίσης με προϋποθέσεις είναι προσβάσιμα για τους διοικούμενους, όταν φυλάσσονται σε δημόσιες υπηρεσίες (άρθρο 5 παρ.2 ΚΔΔ).

Ως προς το αν τα έγγραφα της υπηρεσιακής αλληλογραφίας μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Συντονιστή Εκπαίδευσης υπάγονται στην έννοια των διοικητικών εγγράφων, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για τα εξής :

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.1 εδ.β' ΚΔΔ : «Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες ...». Προϋπόθεση είναι να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία έκδοσης ή τουλάχιστον κατάρτισής τους (σχέδιο) και να μην βρίσκονται ακόμη στο στάδιο επεξεργασίας, χωρίς να έχει οριστικοποιηθεί το περιεχόμενό τους. Οπότε, δεν εμπίπτουν στην έννοια του διοικητικού εγγράφου σχέδια ή σημειώσεις, που δεν φέρουν υπογραφή κι επομένως δεν αποδεικνύουν την από ορισμένη διοικητική αρχή προέλευσή τους. (Γνωμ ΝΣΚ 95/1997, Σολδάτος, Δ, *Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας*, εκδ.Δημοπούλου, 2000, σελ.47). Ειδικότερα, όσον αφορά τα στοιχεία εσωτερικής αλληλογραφίας μεταξύ υπηρεσιών του Δημοσίου, έχει κριθεί ότι εμπίπτουν στην έννοια των διοικητικών εγγράφων, δικαίωμα γνώσης των οποίων έχει ο διοικούμενος. (Γνωμ.ΝΣΚ 193/2003).

II) Όσον αφορά τη δεύτερη παραδοχή σας, ότι δηλαδή «η χορήγησή τους ή μη δεν θίγει τα έννομα συμφέροντα μαθητών και κηδεμόνων», αντιλαμβανόμαστε ότι η αληθής έννοιά της, προκειμένου να αποκρούσει το δικαίωμα πρόσβασης των διοικουμένων σε αυτά, είναι ότι οι μαθητές και οι κηδεμόνες δεν διαθέτουν έννομο συμφέρον για την πρόσβαση στα συγκεκριμένα έγγραφα. Διότι αν διαθέτουν έννομο συμφέρον να λάβουν γνώση των εγγράφων, δεν μπορεί να υποστηριχθεί λογικά ότι δεν θίγεται το συμφέρον τους από τη μη χορήγηση των στοιχείων!

Ως προς το αν υφίσταται ή αν απαιτείται κατ'αρχάς έννομο συμφέρον, θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής.

Για την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα απαιτείται η συνδρομή εύλογου ενδιαφέροντος από μέρους του διοικούμενου, έννοια ευρύτερη από αυτήν του έννομου συμφέροντος. Κατά πάγια νομολογία του ΣτΕ «ως εύλογο ενδιαφέρον δεν νοείται το ενδιαφέρον κάθε πολίτου για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων της υπηρεσίας και την τήρηση των νόμων, αλλά εκείνο το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης, προσωπικής εννόμου σχέσεως συνδεομένης με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητείται η πρόσβαση» (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1214/2000, 205/2000, 841/1997).

Αντίθετα, «ειδικό έννομο συμφέρον» απαιτείται προκειμένου ο διοικούμενος να λάβει γνώση ιδιωτικών εγγράφων, που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες (άρ.5 παρ.2 ΚΔΔ).

III) Από τα πιο πάνω, υπό I και II, εφαρμοζόμενα στην υπό κρίση περίπτωση, προκύπτει ότι τα έγγραφα, την πρόσβαση στα οποία αιτήθηκε ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων, αποτελούν *έγγραφα εσωτερικής αλληλογραφίας μεταξύ δημόσιων υπηρεσιών*, τα οποία ως τέτοια υπάγονται στην έννοια των διοικητικών εγγράφων της παρ.1 άρθ.5 ΚΔΔΔ, για να λάβουν γνώση των οποίων ο Σύλλογος που τα έχει αιτηθεί διαθέτει το απαιτούμενο εύλογο ενδιαφέρον, αφού τα μέλη του συνδέονται με έννομη σχέση προσωπική με το περιεχόμενο των εν λόγω διοικητικών στοιχείων, σύμφωνα με τα οποία ρυθμίζονται τα θέματα της εκπαίδευσης των ανήλικων τέκνων τους, των οποίων ασκούν την επιμέλεια, η οποία περιλαμβάνει και την εκπαίδευση των παιδιών τους (άρ.1518 ΑΚ).

Επομένως, άποψη της Αρχής μας είναι ότι θα πρέπει να ικανοποιηθεί το αίτημα των γονέων για χορήγηση των εγγράφων, που αφορούν τον προγραμματισμό λειτουργίας του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου Λονδίνου, και προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να απαντηθεί το σχετικό ερώτημα, που σας υπέβαλε ο αρμόδιος Συντονιστής Εκπαίδευσης.

Εν αναμονή των ενεργειών σας και προσβλέποντας στην αποδοχή της πρότασης του Συνηγόρου του Πολίτη, για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θα είμαστε στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση

Θεώνη Κουφονικολάκου
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματά του Παιδιού

Κοινοποίηση:

1. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ